



ASIA-PACIFIC  
ROAD SAFETY  
OBSERVATORY



# Зам тээврийн ослын мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх семинар Улс: Монгол

**TA-6763 REG: Accelerating Innovation in Transport**

*Presented by*

*David Shelton, Senior Transport Specialist (Road Safety), Asian Development Bank*

*Ravishankar Rajaraman, Road Crash Data Specialist, JP Research India Pvt. Ltd.*

*6 – 7 March 2023*



ASIA-PACIFIC  
ROAD SAFETY  
OBSERVATORY



## 1-Р ХЭСЭГ

# СУДАЛГААНЫ АЖИГЛАЛТ БА ЗӨВЛӨМЖ

2022 оны 11-р сарын 28-ны долоо хоногт хийсэн судалгааны танилцуулга – 2-р сарын 2

# ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

- Монгол Улсын авто замын аюулгүй байдлыг хангахад чухал үүрэг гүйцэтгэдэг замын цагдаа, эмнэлэг болон бусад оролцогч талуудын зам тээврийн ослын мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, тайлагнах, ашиглах чадавхыг дээшлүүлэх зорилготой.

# ГАЗАР ДЭЭР НЬ ХИЙСЭН ТАНИЛЦАХ АЙЛЧЛАЛ ( 2022 ОНЫ 11-Р САРЫН 28– 12-Р САРЫН 2 )

- Уулзалтууд:
  - Зам, тээвэрийн хөгжлийн яам
  - Авто тээврийн үндэсний төв
  - Замын цагдаагийн алба
  - Албан журмын даатгуулагчдын холбоо
  - Гэмтэл, согогийн судалгааны үндэсний төв
  - Дотоод хэргийн их сургуулийн Хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тэнхим
  - Төв аймгийн замын цагдаагийн хэлтэс, нэгдсэн эмнэлэг
- Явган хүний ослын шинжлэн шалгалт

# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ, ҮЙЛ ЯВЦЫН БҮРЭЛДЭХҮҮН ХЭСЭГ



# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ

**Монгол улсад “ Road ” /Авто зам/ гэж юу вэ?**

- **Авто замын хөдөлгөөний нөхцөлд мотоциклийн жолоочтой холбоотой зам тээврийн осолд замгүй газар орон нутагт гарсан ослыг цагдаагийн байгууллагаас зам тээврийн осолд оруулан тооцдог уу?.**

**Монгол улсад тээврийн аль хэлбэрийг “ Traffic ” гэж үздэг вэ?**

- **Эмнэлэгийн бүртгэлд морьноос унасан хүмүүсийг зам тээврийн осол гэж тооцдог уу?.**

**Хоёрдмол утгатай байдлаас зайлсхийхийн тулд тодорхойлолт тодорхой байх хэрэгтэй.**

# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН “ ГЭМТЭЛ ” ТОДОРХОЙЛОЛТ

- Цагдаагийн байгууллагаас гаргасан мэдээллээс харахад 30 хоногийн дотор зам тээврийн ослоор амиа алдсан хүнийг зам тээврийн ослоор нас баралт гэж тодорхойлдог.
- Цагдаагийн ослын тайланд гэмтэл бэртлийг дараах байдлаар ангилдаг:
  - Хөнгөн
  - Дунд
  - Ноцтой
  - Хүнд
- Эдгээр ангилал тус бүрийн хувьд гэмтсэн хохирогчдыг ангилах тодорхойлолтыг олж чадахгүй байна.

# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН МЭДЭГДЭЛ

- Түргэн тусламжийн нэг дугаар ( 102 ) ашигладаг.
- Зам тээврийн ослын бүх дуудлагыг Цагдаагийн газрын харъяа Замын цагдаагийн газарт хуваарилдаг.
- Хүлээн авсан дуудлагыг GIS зураглал бүхий компьютерийн мэдээллийн санд бүртгэдэг.
- Хөдөө орон нутгийн талаар юу хэлэх вэ?





# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ХАРИУ ҮЙЛДЭЛ

- Ослын газарт Замын цагдаагийн ажилтан ирэнгүүтээ тэр даруй ослын газрыг хамгаалалтанд авдаг.
- Зөвхөн эд хөрөнгийн хохирол учирсан тохиолдолд Замын цагдаагийн ажилтан тайлан гаргадаг.
- Осол гарсан тохиолдолд Замын цагдаагийн ажилтан түргэн тусламж, зам тээврийн ослын мөрдөн байцаах багийг дууддаг.



# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН МӨРДӨН БАЙЦААЛТ

- Жолооч / тээврийн хэрэгслийн мэдээллийг авах
  - Жолооч, тээврийн хэрэгслийн бүртгэл онлайнаар.
- Ослын газар
  - Тэмдэглэгээ, хэмжилт, зураг авалт
  - Ослын газрын диаграмыг зурах.
- Тээврийн хэрэгслийн шалгалт
  - Гэрэл зураг
  - Техникийн шалгалт
- Гэмтлийн шалгалт
  - Эмнэлгийн мэдээ
- Мэдээлэл хадгалах
  - Цаасан хэлбэрээр
  - Замын цагдаагийн газар энэ мэдээлэлд хандах



# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ДАРААХ СЭРГЭЭН ТОГТООЛТ

- Зам тээврийн ослын мөрдөн байцаах багтай хийсэн хэлэлцүүлэгт үндэслэн:
  - Зам тээврийн ослын улмаас холбогдох тээврийн хэрэгслийн хурдыг тодорхойлоно.
  - Замын тээврийн ослын сэргээн тогтоосон мэдээллийг зөвхөн эрүүгийн хэргийн хавтаст хэрэгт цаасан хэлбэрээр бүртгэж, компьютерийн мэдээллийн санд хадгалагдаагүй, эсвэл замын цагдаагийн байгууллагад өгдөг.

# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН СЭРГЭЭН ТОГТООЛТ ХУУЛЬ САХИУЛАХ ИХ СУРГУУЛИЙН СУРГАЛТ



Хууль сахиулахын их сургууль

БАКАЛАВРЫН СУРГАЛТЫН ХОТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХД ШАРШДАГАТАЙ БАГЦИЙН СУДАЛГАА

Дүн	Хичээлийн нэр	Саяг цаг	Улирал	Хичээлийн хэлбэр			Бие даалт	
				Лекц	Семинар	Лаб		
Цагдаа суудал-4 жил								
1	MOP.P212	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, асууцуй байдал	2	IV	48	16	32	48
6	TMR.P309	Замын хөдөлгөөний хяналт, зам тээврийн ослыг шалгах ажиллагаа	3	V	80	16	64	64
Цагдаа суудал-3 жил								
4	TMR.P306	Замын хөдөлгөөний хяналт, зам тээврийн ослыг шалгах ажиллагаа	3	II	50	20	30	94
2	MOP.P212	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, асууцуй байдал	2	II	40	20	20	56
Цагдаа суудал-5 жил								
6	TMR.P309	Замын хөдөлгөөний хяналт, зам тээврийн ослыг шалгах ажиллагаа	3	III	50	20	30	94
2	MOP.P212	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, асууцуй байдал	2	II	40	20	20	56
Цагдаа суудал-2 жил								
1	MOP.P212	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, асууцуй байдал	2	II	48	16	32	48
2	TMR.P309	Замын хөдөлгөөний хяналт, зам тээврийн ослыг шалгах ажиллагаа	3	II	64	32	32	80
Цагдаа суудал-3ХАБ-2 жил								
1	TRE.P303	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, хөдөлгөөн зохицуулах техник үндэс	3	III	64	32	32	80
2	TSM.P304	Замын хөдөлгөөний хяналтын арга зүй	3	III	64	32	32	80
3	OSM.P306	Замын хөдөлгөөний уурдалгаа, зохион байгуулалт	3	III	64	32	32	80
4	CRA.P306	Зам тээврийн осол, эерхийг шалгах шийдвэрлэх ажиллагаа	3	III	64	32	32	80
5	MOR.P304	Замын хөдөлгөөний асууцуй байдал, зөвхөн цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаа	3	II	64	32	32	80
1	STC.P201	Замын хөдөлгөөний асууцуй байдалын үндэс	3	II	64	32	32	80
3	RTR.P202	Замын хөдөлгөөний дүрэм судлал	2	II	48	16	32	48
2	RPI.P104	Мэргэжлийн удиртгал	2		48	16	32	48
Цагдаа суудал-ХУС-2 жил								
1	MOP.P212	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, асууцуй байдал	2	II	48	16	32	48
Мөрдөх алба-Шинжлэн мөрдөгч-2 жил								
1	MOP.P212	Замын хөдөлгөөний зохицуулалт, асууцуй байдал	2	II	48	16	32	48

Багшлах бүрэлдэхүүн	Гүйцэтгэж байгаа ажил	Гүйцэтгэсэн ажил	Зөрүү
Эрхлэгч, д.х Н.Габбат	12	17.5	5.5
Дэд профессор, х.т.с С.Хажуугаас	14	27.2	13.2
Ахлах багш, х.т.с Т.Аюушаар	16	21.6	5.6
Угсаа	42	66.3	24.3

Хичээлийн жагсаалт

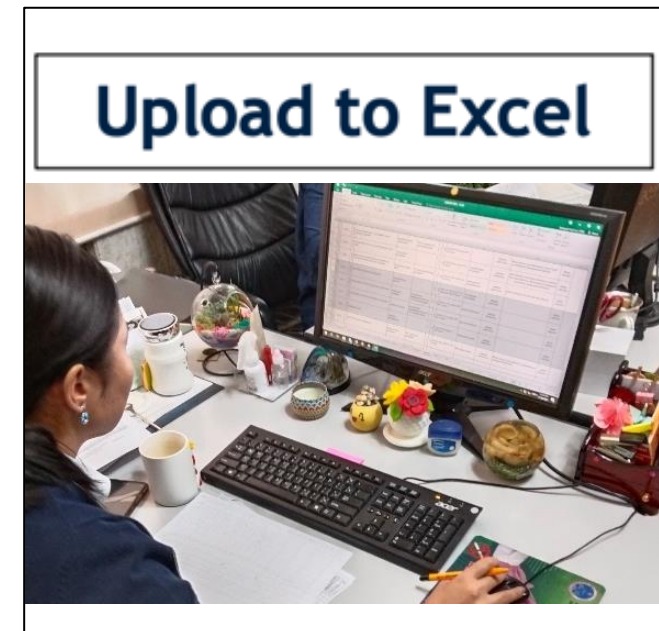
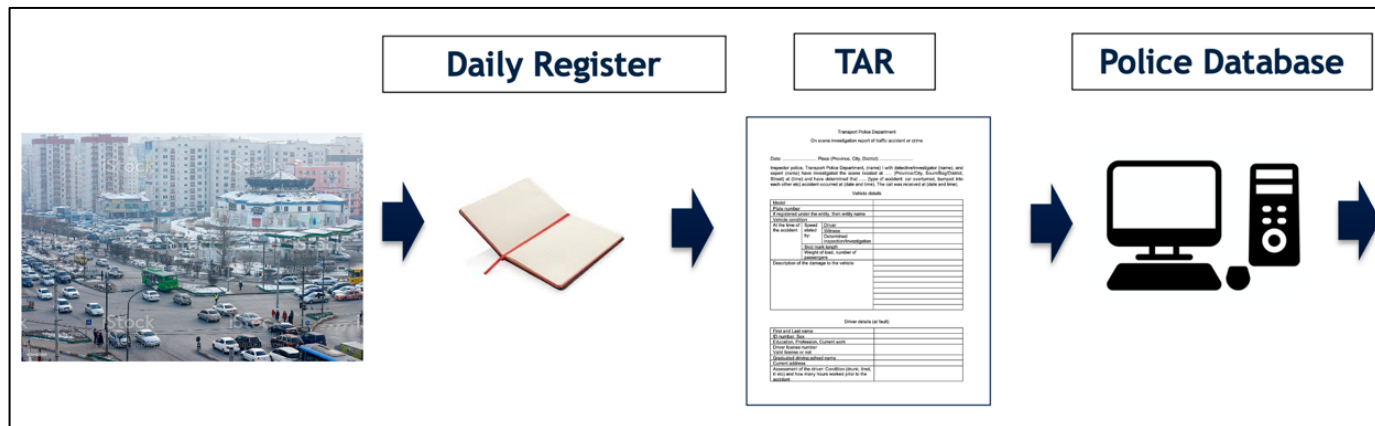


Авто тээврийн хэрэгслийн динамик ба хурдны тооцоо

Зам тээврийн ослын шинжлэн шалгалт, сэргээн тогтоолтын сургалтыг Хууль сахиулах их сургууль явуулж байна.

# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ ЦУГЛУУЛАХ, ХАДГАЛАХ

- Зам тээврийн ослын мэдээллийг ихэвчлэн гараар цуглуулж, MS Excel-д хадгалагддаг.



# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ

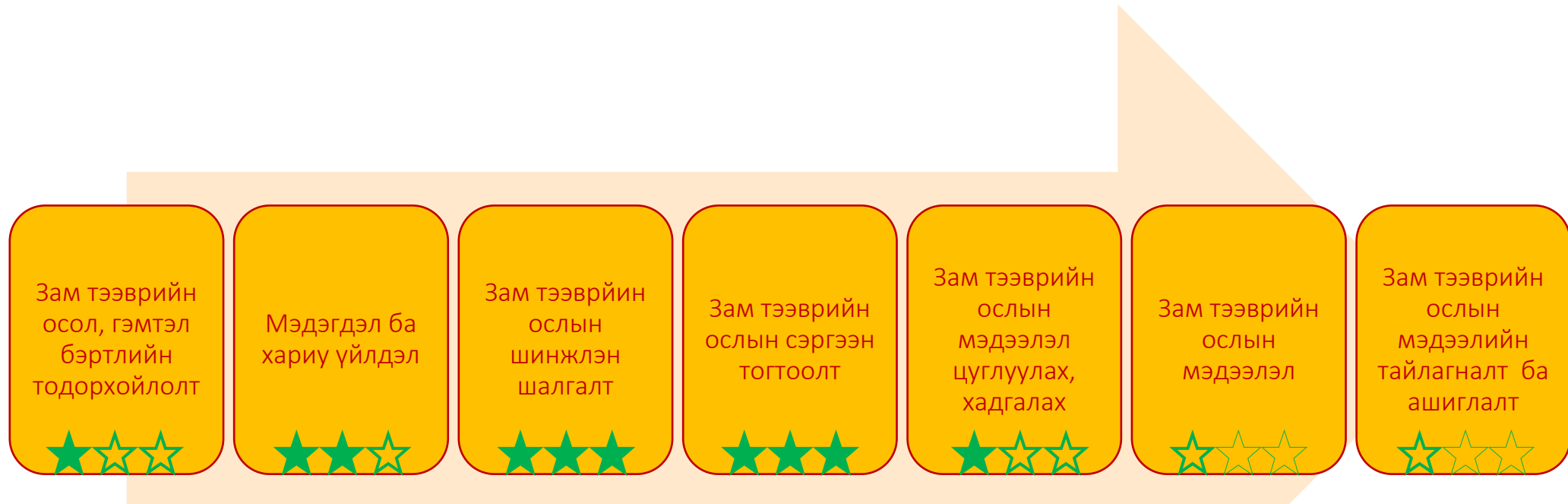
Дараахь дөрвөн хүчин зүйлийг тодорхойлох:



# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН МЭДЭЭЛЭЛИЙН ТАЙЛАН БА АШИГЛАЛТ

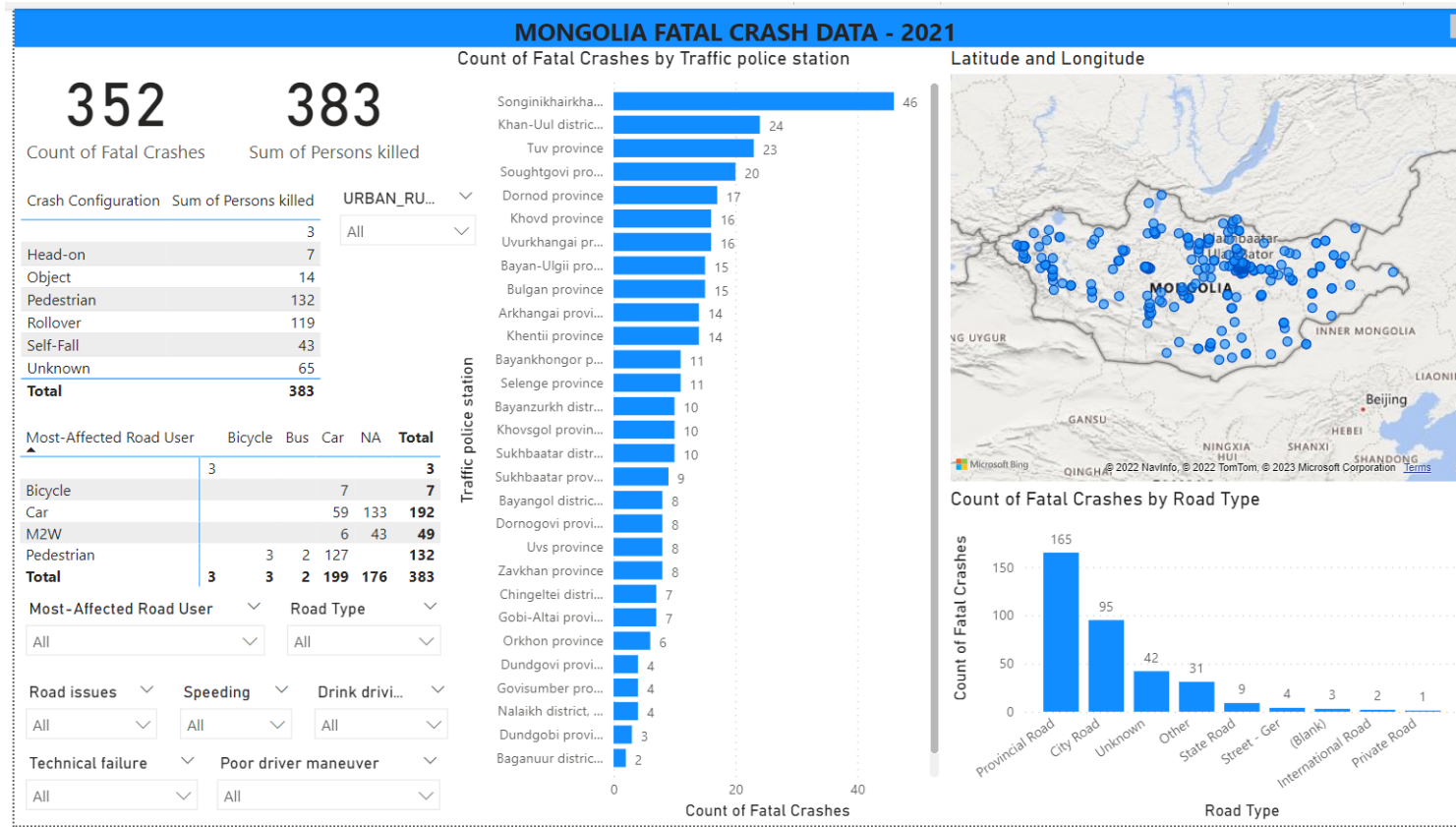
- “ Монгол дахь Зам тээврийн осол, зөрчлийн статистик мэдээллийг нэгтгэсэн тайлан - 2021 ”.
- Төрөл бүрийн байгууллагуудаас улс орнуудыг харьцуулах зорилгоор хайж буй мэдээллийг өгөхөд чиглэсэн тайлан.
- Зам тээврийн осол, гэмтлийг бууруулах талаар тодорхой арга хэмжээ авах үндэсний болон орон нутгийн шийдвэр гаргагчдад зориулсан төвлөрөн анхаарах чиглэлийг бий болгох гүнзгий дүн шинжилгээ дутмаг.

# ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ ХУРААНГУЙ





# НАС БАРАЛТТАЙ ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСОЛ МОНГОЛ УЛСЫН МЭДЭЭЛЭЛ, 2021 ОН





ASIA-PACIFIC  
ROAD SAFETY  
OBSERVATORY



## 1-Р ХЭСЭГ

# СУДАЛГААНЫ АЖИГЛАЛТ БА ЗӨВЛӨМЖ

2022 оны 11-р сарын 28-наас-12-р сарын 2-ны хоорондох долоо хоногт хийсэн судалгааны танилцуулга

Асуулт, санал хүсэлтийн талаар холбоо барина уу:

[dshelton@adb.org](mailto:dshelton@adb.org)

[ravishankar@jpri.in](mailto:ravishankar@jpri.in)